

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

Ἐκ Του γ' Τομου Των εις [...]. E III. Tomo Commentariorum in Genesim.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

COMMENTARIA IN GENESIM.

A certo potest, rei veritas habeatur. Quamquam id etiam à nobis detur, vt aut signum illud quod mente concipitur, certo teneri queat, aut ex eo saltet quod sensu informatur, verum intelligi. Alterorum certe quidem illorum, quæ in situ ejusmodi, figuramque concurrent, quam ipsi contemplatione appellant, exquisite abs se defendi non posse fabebuntur. Contingit enim la pissime, vt vel infelioris hujus Astri vis, quod emerit, alterius felicioris aspectu magis minusve retundatur: vel vt id ipsum quo minus eveniat, proprius quidam ac singularis alterius, quod deterius aliud significet, situ impedit. Ac mihi sane ita persuadeo, quisquis in locorum istorum disquisitione versabitur, pronuntiarunt eum utique, perspiciam, explorataisque mortalium numinis eorum rationem esse, sed ei duntaxat vim significandi aliquam ad summum concedi posse. Qui autem res ipsas experientia ipse sua probauerit, agnoscat ille profecto id hominum genus in suis illis, quas aut voce aut scripto concipiunt, præsensionibus longe sapientius aberrare, quam, quod sibi fingunt, verum attingere. Quamobrem Isaías, quod ea certo ab hominibus nullo modo teneri possint, Chaldeorum filiam, qui hanc diuinandam artem sibi præ omnibus sumebant, hunc in modum compellat. Stent vero ac Saluent te Astrologi: celi: annuntiant ritibus quod super te venturum est: Quibus nos sane docuit ne ab illis quidem ipsis, qui res istas summo & accerimo studio prosequuntur, quid quoque populo facere Dominus statuerit, prænuntiari posse.

EK TOY γ' TOMOY TON E III. TOMO COMMENTARIORUM IN GENESIM.

Ad caput i. vers. 16. & seq.

Interprete IOANNE TARINO.

ORIGENIS

A Deo erat in Christo mundum reconcilians sibi, non jam poterunt quod de universo mundo acceperant, hoc est de iis quae in toto mundo sunt, praesertim secundum sententias suas demonstrare: e codem enim dictiōnē ut plura significatiō p̄verſigare necesse est. Ambiguitatis autem p̄versarum expositionū & interpuclōnis & sexcentorū ejusmodi exempla non pauca reperiunt, qui id studebit. Sed hac per digressionem, vt ostenderemus ita nos quoque existimare perneſſariam illis esse, qui volunt in intelligentiā diuinarum scripturarum veritatem tenere, nec labi, liberalium atrium scientiam, quibus nobis opus fuit, vt inveniremus, quod differant illa, quae scripta sunt: In principiatum noctis, &c: Ut precessent diei & noctis.

ΕΚ ΤΩΝ ΩΡΙΓΕΝΟΥΣ ΕΧ Ο R I G E N I S

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΟΔΟΝ

三一七

Εοκλήρωσε κύριος την ναυράτια Φαραώ.

EXEGESES
COMMENTARIES IN EXODUS

100

Indurauit Dominus cor Pharaonis.

Eodem interprete.

Ε Σκλήριψε δὲ κύριος ὁ καρδία Φα-
εγώ, καὶ τὸν ἡβαλλόντινον εἰποτεῖλας
ἀλλοι, πλαχτικές εἰν τῷ ἔρδον φεύγειν. Θ. ὁ σ-
κλήριψε κύριος τὸν καρδία Φαραὼ, καὶ
ἔγα τον σκληρών την καρδίαν Φαραὼ, χρέων
πορφέας τοις ἀντιστάθμισεν. Θ. τὸν σκληρόν
καὶ τον τοῦ αἵδεια θεόν. εἰπάντον δὲ θεόν Θ.
σκληρών σκληρώσαν τὴν καρδίαν θίνονται,
καὶ τον τοῦ αἵδεια σκληρώσαν τὴν τὸ αἴσθητον την
βαλλόμενον τὸ σκληρόν ουτος τὸ σκληρόν θέρμον
καὶ ποστον, γένος ἀποτον τὸ θεόν τον εὐεργετόν πτα-
ντον τον αἴσθετον αὐτὸν τον βαλλόμενον; διηγείτο
οὐ μη βαλλόμενος ποσθέμον οὐδεν οὐς πο-
ταστει τὸν Φαραὼ· τοις δὲ πιπεύνιν νομιζα-
μόντος, Αἴσθετον τὸν τοπον τον εγκρίνειν,
Θ. δ. σκληρών κύριος τὸν καρδίαν Φαραὼ
εἰ μη γέρα ποιεῖντοι μη ἄλλον εἶναι θεόν πα-
σχε τὸν δημιουρὸν Φευγόντον ὃς τοις το-
χερεσιν οὐ θεόν οὐ θεόν οὐ θεόν οὐ θεόν οὐ θεόν

INDVR A VIT autem Dominus cor Pha- Exod.10.17
raonis, & noluit dimittere ipsos. Verba illa to-
ties in Exodo repetita: *Indurauit Dominus cor*
Pharaonis, &c: *Ego indurabo cor Pharaonis*, le-
ctores ferè omnes turbant, tum qui Scriptu-
ra non credunt, tum qui se credere profiten-
tur: non creditibus enim, id quoque cum
alijs multis, non credendi causa esse vide-
tur, quia de Deo indigna Deo dicuntur. In-
dignum autem Deo est, dicitum efficere in
corde cuiuscumque, & efficere duritatem ut
quis resistat voluntati eius qui indurat: & quo-
modo, inquit, absurdum non est, quædam
facere Deum, ut quis eius voluntati non pa-
teat, eò nempe quòd nolit mōrigerum habe-
re mandatis suis Pharaonem. Iis autem qui
credere putantur, non levis controuersia exo-
titur ex his verbis: *Indurauit Dominus cor*
Pharaonis. Qui enim credunt Deum non a-
lium esse à mundi opifice, sentiunt Deum au-
thoritatem suā, quem vult, miserari, & quem vult,
indurare, cùm causâ nulla sit, cur hu-
jus misericordie, alius ab eo induretur. Alij qui
potiorem sententiam sequuntur, alia multa
scriptura sensa fibi abscondita esse dicunt;
nec se ideo à rectâ fide auerti: unum verò ex
absconditis ipsam quoque esse rectam & ve-
ram scripturam rationem. Tertii quidam alii m-

6